ECLI:LV:RIRT:2018:0611.C33320718.8.S

Lietas Nr.C33320718
C-3207-18/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2018.gada 11.jūnijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Freimane,
tiesas sēžu sekretāre I.Tjarve,
piedaloties uzraugošai personai J.Bulmanei,
pieteicēja pārstāvim /pers. A/ un pilnvarotai pārstāvei /pers. B/,
ieinteresētās personas SIA "EHRE" pārstāvim /pers. C/, pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam R.Priedem, ieinteresētās personas SIA "Euro Mining Group" pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam J.Miltuzim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa lietu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesnese s 2018.gada 17.janvāra lēmumu pieņemts SIA "Mārupes ceļinieks" (turpmāk arī Pieteicējs, Parādnieks vai Sabiedrība) tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums un ierosināta civillieta, nosakot termiņu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādāšanai un saskaņošanai ar kreditoriem līdz 2018.gada 18.martam.

Pieteikumā norādīts, ka SIA "Mārupes ceļinieks" ir komercreģistrā reģistrēta juridiska persona, kuras pamatdarbība saistīta ar būvniecības nozari un saimnieciskā darbība tiešā mērā ir atkarīga no pasūtītāju maksātspējas. Sabiedrībai 2017.gadā ir radušās pārejošas maksātspējas problēmas un īslaicīgi nepietiek naudas līdzekļu uzņemto saistību izpildei 1 033 099 *euro* apmērā. Sabiedrība kavē saistību izpildi, ir saņemti kreditoru brīdinājumi par nodomu iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, tiek saņemti pirmstiesas brīdinājumi par parādu piedziņām, kas kopumā negatīvi ietekmē naudas plūsmu. Kopējās saistības pārsniedz Sabiedrības saistības pārsniedz Sabiedrības aktīvus un 2017.gadu Sabiedrība ir noslēgusi ar zaudējumiem. Sabiedrībai pieder manta, kurai ir uzlikta komercķīla, kā arī pieder manta – transportlīdzekļi, kas nav apķīlāti. To ir iespējams atsavināt, iegūstot līdzekļus visu kreditoru prasījumu apmierināšanai. Sabiedrības aktīvus turklāt veido arī neatgūtie debitoru parādi 265 199,77 *euro* apmērā. Visi debitoru parādi ir atgūstami tiesiskās aizsardzības procesa

Sabiedrības ieskatā, saimniecisko darbību ir iespējams atjaunot, piemērojot tiesiskās aizsardzības procesu. Tā ietvaros ir atgūstami arī visi debitoru parādi, jo saistību izpilde tiks sadalīta termiņos, tādējādi samazinot ikmēneša maksājumu summu.

Latvijā kopumā ir vērojamas pozitīvas tendences būvniecības nozarē un Sabiedrība, neskatoties uz tās maksātnespējas procesu, ir saņēmusi vairākus pasūtījumus, kurus varētu izpildīt, turpinot saimniecisko darbību. Ņemot vērā kopējās tirgus tendences, Sabiedrība prognozē pakāpenisku pasūtījumu apjoma pieaugumu, ja tiks atjaunota saimnieciskā darbība.

Pieteikums pamatots ar Maksātnespējas likuma 33.pantu un Civilprocesa likuma 341.^{2} pantu. Tajā apliecināts, ka attiecībā uz Pieteicēju nepastāv Maksātnespējas likumā minētie ierobežojumi tiesiskās aizsardzības procesa ierosināšanai.

Tiesā 2018.gada 16.martā saņemts SIA "Mārupes ceļinieks" pieteikums par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas termiņa pagarināšanu, kurā, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 40.panta otro daļu, lūgts pagarināt tiesiskās aizsardzības pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas termiņu par vienu mēnesi.

Pieteikumam pievienots SIA "Mārupes ceļinieks" kreditoru saraksts, saskaņā ar ko uzņēmuma vienīgais nodrošinātais kreditors ir AS "Virši-A" ar kopējo prasījumu summu 43 978,02 *euro* un nenodrošinātie kreditori ar kopējo prasījumu summu 1 514 589,25 *euro*. No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka parādniekam ir neizpildītas saistības pret nenodrošinātajiem kreditoriem SIA "Mark Invest A", SIA "ABMARK", AS "Ceļu pārvalde", SIA "Ju auto", SIA "LGBR" un SIA "Constructex" par kopējo summu 822 133,34 *euro*, un šo kreditoru galvenā prasījuma kopsumma veido 54,25 % no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas. Nodrošinātais kreditors un minētie nenodrošinātie kreditori ir devuši savu piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas termiņa pagarināšanai.

Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2018.gada 16.marta lēmumu pagarināt termiņš tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādei un saskaņošanai ar kreditoriem līdz 2018.gada 18.aprīlim.

Tiesā 2018.gada 11.aprīlī saņemts kreditora iesniegums, kurā SIA "Euro Minig Group" lūdz pielaist to SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa lietā kā ieinteresēto personu, norādot, ka parādnieks nav iesniedzis tiesiskās aizsardzības procesa plānu saskaņošanai kreditoram, jo parādu neatzīst, neskatoties uz to, ka ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 22.marta lēmumu nolemts izsniegt izpildu rakstu Starptautiskās šķīrējtiesas 2018.gada 10.janvāra sprieduma piespiedu izpildei, ar kuru no parādnieka piedzīti 4738,89 *euro*. Par tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu kreditors uzzinājis no publiskajiem reģistriem, jo līdz lēmumā par tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu noteiktajam termiņam SIA "Mārupes ceļinieks" nav atsūtījis kreditoram izvērtēšanai un saskaņošanai tiesiskās aizsardzības procesa plānu.

Tiesā 2018.gada 18.aprīlī saņemts SIA "Mārupes ceļinieks" pieteikums par izstrādātā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna apstiprināšanu un uzraugošās personas iecelšanu.

Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2018.gada 19.aprīļa lēmumu par SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu iecelta sertificēta administratore Jana Bulmane un nolemts tiesiskās aizsardzības procesa lietu izskatīt rakstveida procesā 2018.gada 3.maijā.

Pieteikumā par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna apstiprināšanu norādīts, ka nodrošinātais kreditors AS "Virši-A", kura galvenais prasījums veido 100 % no kopējās nodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas, ir piekritis izstrādātajam tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam, un tādējādi ir ievērotas Maksātnespējas likuma 42.panta trešās daļas 1.punkta prasības. Nenodrošinātie kreditori SIA "Mark Invest A", SIA "ABMARK", AS "Ceļu pārvalde", SIA "Ju auto", SIA "LGBR", SIA "Constructex", SIA "Florina", SIA "AMG Logistics", SIA "Avesco", SIA Georesurss", SIA "IxCOm", SIA "Baumashinen Lettland", SIA "Pilsētas Eko serviss", SIA "GE Corp" un SIA "Union Asphalttechnik", kuru galvenais prasījums kopā veido 65,44 % no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas, ar savu parakstu ir apliecinājuši savu piekrišanu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānam, un tādējādi ir ievērotas Maksātnespējas likuma 42.panta trešās daļas 2.punkta prasības.

Pieteikumam pievienots 2018.gada 20.marta (ar grozījumiem 2018.gada 17.aprīlī) tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns un administratores Janas Bulmanes atzinums par to, ka plāns atbilst Maksātnespējas likuma 38., 40. un 42.panta prasībām.

Tiesā 2018.gada 24.aprīlī saņemti nenodrošinātā kreditora SIA "Euro Mining Group" iebildumi, kuros norādīts, ka Pieteicēja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns izstrādāts, pārkāpjot Maksātnespējas likuma prasības un kreditoru vienlīdzības principu, jo tiesiskās aizsardzības procesa plānā nepareizi norādīta kreditora prasījuma summa. Tāpat kreditoram nav nosūtīts sākotnējais plāns, bet koriģētais plāns nosūtīts tikai 2018.gada 13.aprīlī – trīs darba dienas pirms plāna saskaņošanas termiņa beigām, nedodot pietiekami daudz laika iepazīties ar plānu un izteikt iebildumus.

Saskaņā ar tiesiskās aizsardzības procesa plāna pielikumā esošo sarakstu viena kreditora SIA "Mark Invest A" prasījums sastāda gandrīz 40 %. Tādējādi tieši vienam kreditoram ir būtiska ietekme uz plāna saskaņošanu. Tiek vērsta uzmanība uz to, ka tikai daži rēķini un pavadzīmes par būtisku summu – 175 416,60 *euro* – izrakstītas vienas dienas laikā un īsi pirms tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma iesniegšanas tiesā. Pavadzīmju summas ievērojami pārsniedz iepriekšējos periodos izrakstīto pavadzīmju summas, kas liek apšaubīt minētos darījumus, kas acīmredzami pārsniedz Sabiedrības parasto darījumu apjomu.

Tiesā 2018.gada 26.aprīlī saņemts nenodrošinātā kreditora SIA "EHRE" iesniegums, kurā kreditors lūdz pielaist to SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa lietā kā ieinteresēto personu, norādot, ka ir otrs lielākais nenodrošinātais kreditors aiz SIA "Mark Invest A", kura prasījums ir apšaubāms, jo vairāki fakti liecina par atsevišķu darījumu fiktīvo dabu.

Aktuālo kreditoru sarakstā, kas bija izveidots uz 2017.gada 31.decembri, SIA "Mark Invest A" kreditora prasījuma apmērs bija norādīts 745 064,39 *euro*, plāna pirmajā redakcijā – 685 430,39 *euro*, bet plāna otrajā redakcijā – 492 586,64 *euro*. Atšķirību starp plāna pirmo un otro redakciju izskaidro 2017.gada 1.decembra pavadzīmes Nr.MIAasf05731 par summu 192 843,75 *euro* "izslēgšana" no maksājumu saistībām. Kā savā vēstulē skaidro SIA "Mārupes ceļinieks", pavadzīme anulēta, ņemot vērā to, ka Sabiedrība noraidīta vienā no izsludinātajiem iepirkumiem, uz kuru bija pieteikusies.

Šāds skaidrojums, kreditora ieskatā, vērtējams kritiski un ir gaužām absurds. Pavadzīme ar šādu apzīmējumu (MIAasf) norāda uz to, ka SIA "Mark Invest A" piegādāja, bet SIA "Mārupes ceļinieks" saņēma asfaltu. No grāmatvedības viedokļa pavadzīme kā attaisnojuma dokuments apliecina faktiski notikušo piegādi. Asfalts nekad netiek iepirkts uzkrājumu veidošanai uz priekšu, jo tas dažu stundu laikā sakalst un vairs nav lietojams. Tieši tāpēc praksē katrai asfalta kravai pievieno atbilstības deklarāciju, kas apliecina asfalta iekraušanas laiku. Tas nozīmē, ka asfalts tiek pirkts ieklāšanai tikai un vienīgi pēc faktiskās vajadzības konkrētā dienā un konkrētam objektam, savukārt neuzvarēšana kādā iepirkumā nav saistīta ar konkrēto asfalta iegādi, jo katrā ziņā asfalts netiek pirkts pirms iepirkuma rezultātu paziņošanas. Pie vidējās cenas 45-50 *euro* par tonnu, sanāk, ka SIA "Mārupes ceļinieks" iegādājusies vairāk nekā 3800 tonnu asfalta, kas ir vienkārši nereāls asfalta apjoms, ko SIA "Mārupes ceļinieks" nevarēja izlietot. Darījuma fiktīvo dabu apliecina arī tas, ka uz katru piegādājamo kravu jābūt noformētai atsevišķai transportēšanas pavadzīmei, vienā transportlīdzeklī parasti nevar pārvietot vairāk kā 24 tonnas preces, Latvijā novembra un decembra mēnesī nemēdz būt tādu objektu, šādu preces apjomu var transportēt ne mazāk kā 150 pilnībā piekrauti transportlīdzekļi, ko neviens Latvijā strādājošs uzņēmums nespēj nodrošināt.

Šim apstāklim ir nozīme, jo plāna otrajā redakcijā palikuši bez izmaiņām arī citi fiktīvi darījumi par lielām summām, kas mērāmas desmitiem tūkstošos eiro. SIA "EHRE" ir spējīga novērtēt, kuras SIA "Mārupes ceļinieks" un SIA "Mark Invest A" pavadzīmes bija īstas un kuras – fiktīvas, jo SIA "EHRE" iznomāja SIA "Mārupes ceļinieks" asfalta ieklājēju, kas bija vienīgais asfalta ieklājējs, ko SIA "Mārupes ceļinieks" izmantoja savos objektos novembra mēnesī 2017.gadā, izņemot 5.novembri un 24.-29.novembri, kad tika izmantots SIA "Autoceļi" mazais ieklājējs trotuāriem. Tā kā ieklājējs ir aprīkots ar motorstundu skaitītāju, SIA "EHRE" ir pieejama laika uzskaite, pēc kuras arī tiek aprēķināta iekārtas nomas maksa.

Par 2017.gada 30.novembri starp SIA "Mārupes ceļinieks" un SIA "Mark Invest A" noformētas gan patiesībai atbilstošas pavadzīmes, kuras atbilst ieklājēja darba laika uzskaitei (Nr.MIAasf05653 par 1725,88 *euro*, Nr.MIAasf05654 par 874,37 *euro*, Nr.MIAasf05655 par 588,63 *euro* un Nr.MIAasf05656 par 901,35 *euro*), gan par faktiski nenotikušu preces piegādi, jo asfalta ieklāšana ar ieklājēju nebija ne iespējama, ne arī faktiski tika veikta (Nr.MIAasf05726 par 11 245 *euro*, Nr.MIAasf05727 par 9890 *euro*, Nr.MIAasf05728 par 33 969,50 *euro*, Nr.MIAasf05729 par 28 900 *euro*, Nr.MIAasf05730 par 11 438 *euro*).

Nav ticamas arī pavadzīmes par šķembu iegādi 2017.gada 30.novembrī Nr.MIA170124 par 881,25 *euro*, Nr.MIA170125 par 17 635,75 *euro*, Nr.MIA170126 par 27 285,75 *euro* un Nr.MIA170127 par 18 543,25 *euro*. Ievērojot šķembu vidējo cenu, secināms, ka SIA "Mārupes ceļinieks" vienā dienā ir it kā iegādājusies vairāk nekā 10 000 tonnu šķembu. Tas ir absolūti neticami, jo vislielākajos Latvijas karjeros vienlaicīgi nemēdz atrasties vairāk kā 4000 tonnu šķembu, turklāt dažādās frakcijās. Visdrīzāk, arī par šo preci SIA "Mārupes ceļinieks" nespēs noformēt ticamu transportēšanas dokumentāciju.

Kreditora ieskatā, Parādnieks nevis nonācis finansiālās grūtībās, bet gan to līdz finansiālām grūtībām noveda valdes loceklis /pers. A/, par ko liecina fakts, ka SIA "Mārupes ceļinieks" pārskatā par 2016.gadu ir atspoguļots aizdevums valdes loceklim vai dalībniekam 165 000 *euro* apmērā. Plāna otrajā redakcijā Sabiedrības debitoru saistību sarakstā norādīts aizdevums /pers. A/ jau 288 211,76 *euro* apmērā, kas nozīmē, ka Sabiedrība, kura jau nespēja norēķināties ar kreditoriem, palielināja aizdevuma valdes loceklim summu.

Tāpat Parādnieks neievēroja Maksātnespējas likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto, ka pēc tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanas parādnieks nekavējoties nosūta visiem kreditoriem aktuālo kreditoru sarakstu, norādot katra kreditora prasījuma apmēru un kontaktinformāciju.

Aktuālā kreditoru saraksta vietā SIA "Mārupes ceļinieks" nosūtīja SIA "EHRE" tabulu *"Kreditoru parādi pēc dokumentiem uz 2017.gada 31.decembri"*, nododot sūtījumu pasta iestādē tikai 2018.gada 11.februārī, kas nekādā gadījumā neatbilst jēdzienam "nekavējoties". Tādējādi SIA "Mārupes ceļinieks" kopumā rīkojās tā, lai maksimāli apgrūtinātu kreditoriem no likuma izrietošo tiesību īstenošanu, tajā skaitā iespēju apšaubīt citu kreditoru prasījumu apmērus.

Attiecīgi 2018.gada 20.martā sagatavoto plānu Parādnieks nosūtīja SIA "EHRE" tikai 2018.gada 12.aprīlī, kas tika saņemts divas dienas pirms saskaņošanas termiņa beigām. Tādējādi tika liegta informācijas aprite starp kreditoriem, lai viņi, apmainoties ar to rīcībā esošajām ziņām, vienotos par savu likumīgo interešu aizsardzību un atsevišķi vai kopā apstrīdētu Parādnieka rīcību.

Salīdzinot aktuālo kreditoru sarakstu ar plāna pirmajā redakcijā norādītajām Parādnieka maksājumu saistībām, redzamas vairākas būtiskas atšķirības, tostarp parāds AS "Ceļu pārvalde" 232 776,68 *euro* apmērā vai 88 478,77 *euro* apmērā, parāds SIA "Mark Invest A" 745 064,39 *euro* apmērā vai 685 430,39 *euro* apmērā, kas liecina par to, ka tiesiskās aizsardzības procesa laikā Parādnieks atsevišķu kreditoru interesēs un ārpus likumā paredzētās kārtas sedzis parādu lielos apmēros, kas pārsniedz 200 000 *euro*, kas neatbilst Maksātnespējas likuma 6.pantā paredzētajam kreditoru vienlīdzības principam, atklātības principam un labticības principam.

Tāpat ir pārkāpts Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtās daļas 5.punkts, jo plāna otrajā redakcijā lielāko daļu no Sabiedrības plānotajiem ieņēmumiem veido līgumi ar Mārupes novada pašvaldību un SIA "Unions Asphalttehnik" par 706 840 *euro*, vienošanās ar SIA "Mark Invest A" par 800 000 *euro*, vienošanās ar SIA "Monum" par summu 800 000 *euro* līdz 1 000 000 *euro*. Taču ar vārdu "pamatojums" likumā tiek saprasti pierādījumi lietas dalībnieka nosauktajam faktiskajam apstāklim. Pašlaik Parādnieka norādītā ieņēmumu gūšana ir tukši apgalvojumi nolūkā radīt maldīgu priekšstatu par iespējamību piemērot tai tiesiskās aizsardzības procesu. Arī citas ieņēmumu pozīcijas nav pierādītas un to summām nav sniegts nekāds pamatojums, ko būtu iespējams pārbaudīt tiesā.

Tāpat Parādnieks ir pārkāpis arī tiesiskās uzraudzības procesu uzraugošās personas iecelšanas kārtību.

Maksātnespējas likuma 35.[1] panta pirmā daļa noteic, ka tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātu konkrētam tiesiskās aizsardzības procesam tiesai iesaka šā likuma 42.panta trešajā daļā noteiktais kreditoru vairākums, par to vienojoties ar tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu un parādnieku. Saskaņā ar šī panta piekto daļu, ja netiek panākta vienošanās par tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātu (starp kreditoru kopumu, uzraugošās personas kandidātu un parādnieku), to konkrētā tiesiskās aizsardzības procesā izvēlas un ieceļ tiesa no šā likuma 42.panta trešajā daļā noteiktā kreditoru vairākuma izvirzītajiem tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošās personas kandidātiem. Arī 2016.gada 22.decembra likuma "Grozījumi Maksātnespējas likumā" anotācijā skaidrots, ka likumprojektā ir iekļauts regulējums, kas palielina kreditoru lomu tiesiskās aizsardzības procesā, kā arī paredz iespēju brīvi izvēlēties personu tiesiskās aizsardzības procesa uzraudzības pasākumu veikšanai.

Plāna otrajā redakcijā 13.nodaļā norādīts, ka SIA "Mārupes ceļinieks" ir vienojies ar administratori Janu Bulmani par uzraugošās personas pienākumu izpildi, taču SIA "Mārupes ceļinieks" neveica nekādas darbības, lai saskaņotu minēto kandidatūru ar kreditoru kopumu, tajā skaitā ar otru lielāko kreditoru SIA "EHRE". Uzraugošās personas kandidātu faktiski izvēlējies pats parādnieks, nedodot iespēju kreditoriem izteikt savu viedokli un savstarpēji apspriest kādas personas iecelšanu uzraugošā amatā, kas neatbilst pašreizējam likuma regulējumam. Turklāt no tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna redzams, ka bez jebkādas apspriešanas un vienošanās tiek prezumēts arī uzraugošās personas atlīdzības apmērs un tās sadalījums, padarot to atkarīgu no balsojuma par plāna saskaņošanu, kas neatbilst Maksātnespējas likuma 166.panta regulējumam.

Kreditors nepiekrīt arī plānā iekļautajam skaidrojumam par plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvumu. Plānotā parāda atgriešana 25 % apmērā divu gadu laikā un sākot tikai no sestā mēneša (SIA "EHRE" gadījumā tie ir 22 354,93 *euro*) ir pretrunā SIA "EHRE" interesēm. Jau šobrīd VID no darījumiem ar SIA "Mārupes ceļinieks" ir uzrēķinājis SIA "EHRE" iekšzemē iekasētā PVN pamatparādu 17 985,92 *euro* un faktiski ir paralizēta uzņēmuma darbība, bet SIA "Mārupes ceļinieks" maksātnespējas gadījumā minētais PVN tiks saņemts atpakaļ.

Parādniece pati norāda, ka tai piederošās kustamās mantas vērtība ir aptuveni 200 000 *euro*. Skaidrs, ka ar to pilnībā tiks segts vienīgā nodrošinātā kreditora AS "Virši-A" prasījums 40 981,78 *euro* apmērā. No pārdošanas paliks vēl ievērojami naudas līdzekļi, kuri sadalāmi starp nenodrošinātajiem kreditoriem. Sabiedrības debitoru saistību summa, pat neņemot vērā šaubīgos debitorus, ir 313 300,02 *euro*. Tādējādi SIA "EHRE" Parādnieka maksātnespējas gadījumā proporcionāli saņemtu vairāk nekā 22 354,93 *euro*, turklāt daudz ātrāk.

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 3.maija lēmumu mainīts SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa veids uz mutvārdu procesu un lietas izskatīšanai nozīmēta tiesas sēde. Vienlaicīgi par ieinteresētajām personām lietā atzītas SIA "Euro Mining Group" un SIA "EHRE".

Tiesā 2018.gada 16.maijā saņemti SIA "Mapri Būve" iebildumi par to, ka kreditora rīcībā nav iesniegts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns, kas liecina par to, ka Pieteicējs tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu nav saskaņojis Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā.

Kreditors norāda, ka 2017.gada 3.maijā noslēdza ar SIA "Mārupes ceļinieks" Darbu apakšuzņēmuma līgumu Nr.17-001/AL-1, saskaņā ar ko SIA "Mārupes ceļinieks" apņēmās veikt slaucamo govju kūts, divu starpkrātuvju, piecu barības tvertņu, trīs skābbarības tvertņu un divu vircas krātuvju būvniecību Saldus novadā, Saldus pagastā "Dzintari". Veicamo darbu izmaksas tika noteiktas 298 613,80 *euro* apmērā, bet darbu izpildes gaitā pušu starpā tika noslēgtas vairākas papildus vienošanās par papildus veicamajiem darbiem un to izpildes termiņiem, kā rezultātā kopējā līguma darbu izpildes cena tika noteikta 311 569,18 *euro*, ar galējo izpildes termiņu 2017.gada 22.septembris. Sākot ar 2017.gada jūniju SIA "Mārupes ceļinieks" pārkāpa līguma nosacījumus, līdz ar ko SIA "Mapri Būve" bija spiesta apmaksāt vairāku būvuzņēmēju izrakstītos rēķinus, organizēt un apmaksāt būvmateriālu iegādi un piegādi, jo SIA "Mārupes ceļinieks" kavēja rēķinu apmaksu, nenodrošināja līgumā paredzēto materiālu piegādi, kas būtiski kavēja objekta būvniecības gaitu. Pušu starpā noslēgtā līguma nepienācīgas izpildes rezultātā SIA "Mārupes ceļinieks" ir nodarījis zaudējumus SIA "Mapri būve" 94 359,18 *euro* apmērā, par ko 2018.gada 29.janvārī tai nosūtīta pretenzija, pieprasot arī līgumsoda samaksu saskaņā ar līguma nosacījumiem, kas aprobežota ar 10 % no līguma summas un sastāda 28 848,92 *euro*. SIA "Mārupes ceļinieks" nav cēlusi nekādus iebildumus vai apstrīdējusi pretenzijā minētos faktus un parāda aprēķinu. Tādējādi SIA "Mapri Būve" ir prasījuma tiesības pret SIA "Mārupes ceļinieks" 123 208,10 *euro* apmērā un tā atzīstama par Parādnieka nenodrošināto kreditoru saskaņā ar Maksātnespējas likuma 8.pantu.

Tiesā 2018.gada 28.maijā saņemts Pieteicēja paskaidrojums par kreditoru iebildumiem tiesiskās aizsardzības procesa lietā, kurā norāda, ka sākotnēji tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns SIA "Euro Mining Group" 2018.gada 11.aprīlī nosūtīts elektroniski, bet 2018.gada 13.aprīlī pa pastu. Tādējādi kreditoram ir ticis dots pietiekami daudz laika iebildumu izteikšanai. Attiecībā uz plānā neprecīzi norādīto kreditora prasījuma summu paskaidro, ka starpības 36,72 *euro* apmērā samaksa veikta 2018.gada 15.maijā. Nepamatoti ir arī iebildumi, kas apšauba lielākā nenodrošinātā kreditora prasījumu, jo SIA "Mark Invest A" ir Pieteicēja darījumu partneris, šķembu un asfalta piegādātājs, kas turklāt arī iznomā transportu un ceļu būves tehniku. Puses bija vienojušās par preču piegādi ar pēcapmaksu, kas Pieteicējam grūtajā finansiālajā situācijā bija ļoti būtiski. Pieteicējs 2017.gada novembra mēnesī veica būvniecību lielos objektos. Tā kā objektos noritēja intensīva darbība, jo tika kavēti nodošanas termiņi, pavadzīmes un rēķini par iznomāto tehniku un materiāliem tika izrakstīti mēneša pēdējā dienā, kas atbilst grāmatvedības kārtošanas noteikumiem.

Par nepamatotiem atzīstami arī SIA "EHRE" iebildumi, jo tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšana nav pamats Sabiedrībai pārtraukt saimniecisko darbību, pārtraukt pildīt saistības pret kreditoriem un uzņemties jaunas saistības. Maksājumu saistību izpilde pret AS "Ceļu pārvalde", SIA "Mark Invest A" bija nepieciešama, lai nodrošinātu parādnieka saimniecisko darbību.

Attiecīgi neprecizitātes, norādot aizdevuma apmēru valdes priekšsēdētājam/pers. A/, radušās, konstatējot nepilnības grāmatvedības datu importēšanā uz jauno grāmatvedības platformu.

Kritiski vērtējams kreditora apgalvojums, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā paredzētie ieņēmumi nav pamatoti, jo Pieteicējam ir noslēgti līgumi par apjomīgu darbu izpildi ar SIA "Union Asphalttehnik", SIA "Constructex", Stopiņu novada domi, SIA "Monums", kā arī notiek darbi saskaņā ar jau iepriekš noslēgtiem līgumiem.

Attiecīgi SIA "Mapri Būve" iebildumi ir atzīstami par nepamatotiem, jo minētais kreditors nav iekļauts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā tāpēc, ka Pieteicējs neatzīst SIA "Mapri Būve" prasījumu, un strīds starp pusēm ir risināms tiesas ceļā civilprocesuālajā kārtībā.

Tiesas sēdē SIA "Mārupes ceļinieks" pārstāvji pieteikumu uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem, lūdza tiesu apstiprināt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un pasludināt SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesu. Kreditoru iebildumus atzina par nepamatotiem.

Tiesas sēdē uzraugošā persona Jana Bulmane uzturēja savu rakstveidā sniegto atzinumu par tiesiskās aizsardzības procesa plānu un norādīja, ka plāns atbilst likuma prasībām un ir apstiprināms. Norādīja, ka ir izvērtējusi plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvumu, un secinājusi, ka, īstenojot tiesiskās aizsardzības procesu, tas būs lielāks nekā tad, ja Pieteicējam šobrīd tiktu pasludināts maksātnespējas process.

Ieinteresēto personu pārstāvji tiesas sēdē uzturēja savus rakstveidā sniegtos iebildumus un lūdza tiesu noraidīt SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesu.

Motīvu daļa

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna īstenošanu ir noraidāms un tiesiskās aizsardzības process izbeidzams šādu apsvērumu dēļ.

Tiesiskās aizsardzības process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir atjaunot parādnieka spēju nokārtot savas saistības, ja parādnieks nonācis finansiālās grūtībās vai uzskata, ka tajās nonāks.

Pieteicējs tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumā atzīst, ka ir nonācis finansiālās grūtībās, neizpildītu saistību pastāvēšanu ir pārbaudījis administrators, un tiesai nav pamata apšaubīt pieteicēja apgalvojumu par pastāvošām finansiālām grūtībām.

Civilprocesa likuma 341.^{6} panta trešā daļa noteic, ka tiesa apmierina pieteikumu un taisa spriedumu par tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu, ja, pamatojoties uz administratora atzinumu un citiem pierādījumiem, kā arī izvērtējot kreditoru iebildumus, ja tādi saņemti, konstatē, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns atbilst Maksātnespējas likuma prasībām un ir atbalstīts Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

Maksātnespējas likuma 40.panta otrā daļa noteic, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas termiņš ir divi mēneši no dienas, kad tiesa ierosinājusi tiesiskās aizsardzības procesa lietu. Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādes un saskaņošanas termiņu var pagarināt par vienu mēnesi, ja tam piekrīt šā likuma 42.panta trešajā daļā noteiktais kreditoru vairākums, un par to nekavējoties tiek informēta tiesa.

Ierosinot tiesiskās aizsardzības procesa lietu, Pieteicējam tika noteikts termiņš līdz 2018.gada 18.martam tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādei un saskaņošanai ar kreditoriem. Pamatojoties uz Pieteicēja iesniegumu, tiesneses noteiktais termiņš tika pagarināts līdz 2018.gada 18.aprīlim.

Tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns 2018.gada 20.marta redakcijā (ar 2018.gada 17.aprīļa grozījumiem) tiesā iesniegts 2018.gada 18.aprīlī.

Tā kā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns saskaņošanai kreditoriem nosūtīts 2018.gada 12.aprīlī, ko apstiprina lietā iesniegtie sakaru iestādei vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksti, kreditoru iebildumi saņemti jau pēc tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna iesniegšanas tiesā.

Pierādījumi par to, ka plāna 2018.gada 17.aprīļa grozījumi vispār būtu nosūtīti kreditoriem, tiesā nav iesniegti.

Tāpat tiesā nav iesniegti pierādījumi par to, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns būtu nosūtīts SIA "Mapri Būve", kura kreditora prasījumu Parādnieks neatzīst, taču nav rīkojies Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa par nepamatotiem atzīst Pieteicēja pārstāvju un uzraugošās personas argumentus, ka Maksātnespējas likums nenoteic termiņu, kādā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns iesniedzams kreditoriem saskaņošanai. Tiesas ieskatā, Maksātnespējas likuma 42.pants kopumā pēc satura un jēgas arī noteic termiņus, kādā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nododams visiem kreditoriem saskaņošanai, jo likumā paredzētās piecas dienas iebildumu sniegšanai ir konkrēts termiņš, ar kuru parādniekam jārēķinās, lai, ievērojot tiesas noteiktos tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna iesniegšanas termiņus, varētu izvērtēt iesniegtos iebildumus, nepieciešamības gadījumā grozītu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu vai uzsāktu Maksātnespējas likuma 43.^{1} pantā minētās darbības par vērā neņemtajiem iebildumiem.

Tādējādi tiesa secina, ka Parādnieks nav nodevis atbilstoši Maksātnespējas likuma prasībām visiem kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, uzaicinot viņus dot piekrišanu šim plānam. Turklāt ir pārkāpts Maksātnespējas likuma 42.panta piektajā daļā paredzētais termiņš, kurā kreditoriem ir tiesības izteikt iebildumus.

Tādējādi Pieteicējs ar savu rīcību ir aizskāris ar Maksātnespējas likuma 42.panta otro daļu noteiktās kreditoru tiesības balsot par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu un faktiski nav ievērojis tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrādāšanas un saskaņošanas termiņus, kas noteikti Maksātnespējas likuma 42.panta otrajā daļā.

Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtās daļas 1.punkts imperatīvi noteic parādnieka pienākumu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norādīt ne tikai visas parādnieka maksājumu saistības, bet arī to pamatu, atsevišķi norādot parādnieka maksājumu saistības pret saistītajiem uzņēmumiem likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē.

Augstākās tiesas Senāta lēmumā lietā Nr. SPC-47/2012, Nr. SPC-48/2013, Nr. SPC-35/2014 un Civillietu departamenta spriedumā lietā Nr. SPC-27/2014 ir norādīts uz tiesas pienākumu pārbaudīt, vai tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu saskaņojošo kreditoru prasījumu pamatā ir reālas saistības.

Saistību apjoma pareizai konstatēšanai ir būtiska nozīme, jo tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns ir saskaņojams ar likumā noteikto kreditoru skaitu un tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna īstenošanas iespējamība ir izvērtējama attiecībā pret visiem tās kreditoriem.

Ņemot vērā, ka tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumam pievienoti formāli pierādījumi, kas apstiprina Parādnieka maksājumu saistību pamatu, tiesa nevar pārbaudīt, vai tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu saskaņojošo kreditoru prasījumu pamatā ir reālas saistības.

Ieinteresētā persona SIA "EHRE" ir izteikusi pamatotas šaubas par lielākā nenodrošinātā kreditora SIA "Mark Invest A" prasījuma pamatotību, taču lietas izskatīšanas laikā Parādnieks nav atspēkojis šos iebildumus, iesniedzot nepārprotamus pierādījumus.

Arī uzraugošā persona ne savā atzinumā, ne tiesas sēdē nevarēja argumentēti pamatot savu viedokli par konkrētā kreditora prasījuma pamatotību un kāpēc ieinteresētās personas iebildumi nebūtu ņemami vērā.

Tādējādi tiesa uzskata, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns nav atbalstīts Maksātnespējas likumā noteiktajā kārtībā.

Minētie apstākļi ir atzīstami par patstāvīgu pamatu pieteikuma noraidīšanai, taču tiesa uzskata par nepieciešamu papildus norādīt, ka parādnieka izstrādātais tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns neatbilst Maksātnespējas likuma prasībām.

Tiesiskās aizsardzības procesam ir divi mērķi – veicināt maksātnespējas subjekta maksātspējas atjaunošanu un aizsargāt kreditoru kopuma intereses, savukārt tā īstenošanas pamats ir vienošanās starp parādnieku un kreditoriem par pasākumiem parādnieka maksātspējas atjaunošanai.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 40.panta trešās daļas noteikumiem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna uzdevums ir nodrošināt, lai plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvums, īstenojot tiesiskās aizsardzības procesu, ir vismaz tikpat liels kā gadījumā, ja šā plāna apstiprināšanas brīdī parādniekam tiktu pasludināts maksātnespējas process.

Maksātnespējas likuma 40.panta ceturtās daļas 15.punkts noteic parādnieka pienākumu tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norādīt pamatojumu tam, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvums, īstenojot tiesiskās aizsardzības procesu, ir vismaz tikpat liels kā gadījumā, ja minētā plāna apstiprināšanas brīdī parādniekam tiktu pasludināts maksātnespējas process.

Parādnieks minēto likuma normu izpildījis formāli, tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norādot vispārējo, formālo informāciju, nenorādot konkrētus argumentus un aprēķinus, kas ļautu tiesai un kreditoriem gūt pārliecību par norādīto.

Tāpat nav atspēkoti arī kreditora izteiktie iebildumi, ka SIA "EHRE" Parādnieka maksātnespējas gadījumā proporcionāli saņemtu vairāk nekā 22 354,93 *euro*, kā tas paredzēts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā, turklāt daudz ātrāk, jo pēc nodrošinātā kreditora prasījuma apmierināšanas paliks ievērojami naudas līdzekļi, kuri sadalāmi starp nenodrošinātajiem kreditoriem, kā arī tiks atgūti ievērojami naudas līdzekļi no Sabiedrības debitoriem.

Apšaubāma ir arī plānoto Sabiedrības ieņēmumu kopsumma tiesiskās aizsardzības procesa laikā un plānoto ieņēmumu prognozes pamatojums, jo lielāko daļu no plānotajiem ieņēmumiem Parādnieks pamato ar panāktu vienošanos par līguma slēgšanu un saistību izpildi, kā arī debitoru parādu atgūšanu, kuru apmērs saskaņā ar tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā norādīto ir ievērojams, taču, neskatoties uz Sabiedrības finansiālajām grūtībām jau no 2017.gada, nekādas darbības debitoru parādu atgūšanai nav veiktas, kā arī tiesvedības nav ierosinātas.

Tiesa uzskata, ka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā jābūt atspoguļotām uz finanšu problēmu risināšanu vērstām darbībām, kas pamatotas ar saprātīgām un izpildāmām prognozēm un liecina par parādnieka spēju palielināt naudas plūsmu, kura ir nepieciešama tiesiskās aizsardzības procesa mērķa sasniegšanai (maksātspējas atjaunošanai pilnā apmērā), nevis maksātnespējas procesa novilcināšanai.

Attiecībā uz administratora iesniegto atzinumu par Parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu, tiesa uzskata par nepieciešamu norādīt, ka tiesību doktrīnā atzīts, ka administratora atzinuma mērķis ir atvieglot tiesas darbu un sniegt tai objektīvu un neatkarīgu viedokli par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu *(sk. Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.[1] nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012., 394.lpp.)*.

Maksātnespējas likuma 43.pants administratora atzinumu noteicis kā obligātu tiesiskās aizsardzības procesa sastāvdaļu. Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 43.panta otro daļu administrators atzinumā sniedz vērtējumu par tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna atbilstību šā likuma 38., 40. un 42.panta prasībām, kā arī pauž viedokli par kreditoru izteiktajiem iebildumiem.

Konkrētajā gadījumā tiesa nevar uzskatīt, ka lietā iesniegts atzinums, kas atvieglotu tiesas darbu, sniedzot objektīvu un neatkarīgu viedokli par Parādnieka tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu. Tiesas ieskatā, administratores atzinums ir formāls un paviršs, administratore Parādnieka izstrādāto tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu pēc būtības nav izvērtējusi, kā arī nav sniegusi un nevarēja sniegt arī tiesas sēdē viedokli par kreditoru izteiktajiem iebildumiem.

Maksātnespējas likuma 51.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa izbeidz tiesiskās aizsardzības procesu, ja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu šajā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā nav atbalstījis šā likuma 42.panta trešajā daļā noteiktais kreditoru vairākums (1.punkts) un/vai, ja tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns neatbilst šā likuma prasībām (2.punkts).

Izvērtējusi Maksātnespējas likuma normās iekļautos stingri reglamentētos priekšnoteikumus tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanai, tiesa atzīst, ka tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums neatbilst Maksātnespējas likuma 40.panta prasībām un Maksātnespējas likuma 42.panta trešajā daļā noteiktais kreditoru vairākums to nav atbalstījis Maksātnespējas likuma 40.panta otrajā daļā noteiktajā termiņā un kārtībā, tāpēc SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa pieteikums ir noraidāms.

Civilprocesa likuma 341.[6] panta septītā daļa noteic, ka noraidot tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu, tiesa vienlaikus izbeidz tiesiskās aizsardzības procesu un piedzen no tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma iesniedzēja tiesas izdevumus un administratora atlīdzību.

Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2018.gada 19.aprīļa lēmumu par SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošo personu iecelta sertificēta administratore Jana Bulmane. Tā kā tiesiskās aizsardzības process tiek izbeigts, administratora pienākumi izbeidzas, pamatojoties uz Maksātnespējas likums 25.panta 2.punktu. Tiesa secina, ka noraidot pieteikumu un izbeidzot tiesiskās aizsardzības procesu, nav jāpiedzen administratora atlīdzība, jo par atlīdzības apmēru un tās segšanas kārtību administratore rakstveidā vienojusies ar Pieteicēju.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 341.[6] pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt SIA "Mārupes ceļinieks", reģistrācijas numurs 40003806089, juridiskā adrese Ozolu iela 10, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166, tiesiskās aizsardzības procesa pieteikumu un izbeigt SIA "Mārupes ceļinieks" tiesiskās aizsardzības procesu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Freimane